

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.V.20.021/2019/33.

A felperesek:

Felperes1 (cím2.) I. rendű;

Felperes2 (cím3.) II. rendű

A felperesek képviselője:

Jogi_képviselő1 ügyvéd (cím6.)) I-II. rendű

Az alperes:

alperes (cím1.)

Az alperes képviselője:

ügyvédi Iroda (ügyintéző: Jogi_képviselő3 ügyvéd cím4.) és a

ügyvédi iroda1 (ügyintéző: Jogi_képviselő4 ügyvéd cím5.)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

a felperesek (4. sorszám alatt)

A per tárgya:

Szerződés érvénytelenségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság:

Pécsi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

37.P.20.650/2018/3.

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket egyetemleges kötelezettséggel, hogy fizessenek meg az alperesnek tizenöt napon belül 110.000 (száztízezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

- [1] Az alperes, mint hitelnnyújtó bank, a felperesek, mint hitelfelvevők és zálogkötelezettek bank svájci frank lakáshitelhez lakásvásárlás finanszírozására annuitásos törlesztéssel hitel- és zálogszerződést kötöttek 2007. május 31-én. A szerződés 1.1. pontjában az alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy a hitelfelvevők részére 63.800 CHF összegű devizahitelt tart

rendelkezésre és abból forintban legfeljebb 9.000.000 forint összegű kölcsönt folyósít. A kölcsön célja a hitelfelvevők által vásárolt lakás utolsó vételár részének finanszírozása volt. A szerződés 2. pontja meghatározta az bank kereskedelmi devizaárfolyam, az bank pénztári devizaárfolyam és a törlesztőrészlet fogalmát. A szerződés 5.2. pontja rendelkezett arról, hogy a kölcsön folyósítása forintban történik a lehívott devizaösszeg átváltásával a folyósításkor érvényes pénztári devizavételi árfolyamon számítva. A 6. pontban az induló törlesztőrészlet összegét 178,13 CHF-ben határozták meg azzal, hogy annak megfizetése oly módon történik, a hitelfelvevők gondoskodnak arról, az esedékes devizatartozásnak megfelelő forintfedezet a banknál vezetett forintszámlájukon rendelkezésre álljon. A bank az esedékesség napján az esedékességet megelőző 3. üzleti napon érvényes bank kereskedelmi devizaeladási árfolyamán a devizatartozást forintra átszámítja és ennek forint ellenértékével a hitelfelvevő forintszámláját megterheli. Tartalmazta a kölcsönszerződés, hogy a szerződésben nem szabályozott kérdésekben egyebek mellett a bank hitelműveletek végzéséről szóló üzletszabályzatában foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni, amelynek megismerését, kifejezett elfogadását a hitelfelvevők elismerték.

- [2] Az alperes a hitelfelvevőknek a devizahitelek árfolyam és kamatkockázatával kapcsolatban kockázatfeltáró nyilatkozatban adott írásos tájékoztatást arról, hogy a forinttól eltérő devizanemben történő hitelfelvétel előre pontosan nem becsülhető devizaárfolyam és kamat kockázat tudatos felvállalását jelenti, ezért a megkötni kíván devizahitel szerződéssel kapcsolatban az alábbi piac által indukált kockázatokra hívta fel a figyelmet: A hitel futamideje alatt árfolyam elmozdulások a nemzetközi pénzpiacok és a forint piaci helyzete változásától függően bármikor, előre meg nem becsülhető gyakorisággal, irányban és mértékkel következhetnek be. Az árfolyamváltozás hatására változhat, kedvezőtlen esetben akár jelentős mértékben megnövekedhet mind a tőketartozás, mind a törlesztőrészletek forintban számított összege.
- [3] További kockázatot jelent a változó kamatozású hitelkonstrukciók esetén, vagy a devizaárfolyam változástól függetlenül, a hitel devizanemére vonatkozó nemzetközi pénzpiaci kamatok is változhatnak, a változás akár a forintkamatok változásával ellentétes irányú is lehet. Kedvezőtlen irányú kamatváltozás az árfolyam változatlansága esetén önmagában is növelheti a törlesztőrészletek összegét. Ugyanakkor az árfolyam és a kamat bármilyen irányú változása együttesen is bekövetkezhet, ami kedvezőtlen esetben a forintban számított adósságterhek kumulatív növekedését eredményezheti. A hitelfelvevők írásban nyilatkoztak arról, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozatba foglaltakat tudomásul vették, a devizahitel szerződést az abban foglaltak ismeretében, a piac által kalkulált esetleges kockázatok felelős mérlegelésével kötik meg.
- [4] A felperesek a nyilatkozat záradékában kijelentették, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozatban foglaltakat tudomásul vették és a devizahitel szerződést az abban foglaltak ismeretében, a piac által indukált esetleges kockázatok felelős mérlegelésével kötik meg.
- [5] A szerződés 9.3. pontjában rögzítettek szerint a szerződésben nem szabályozott kérdésekben egyebek mellett a bank hitelműveletek végzéséről szóló üzletszabályzatában foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. A 9.4. pont tartalmazza a felperesek nyilatkozatát, mely szerint kijelentik, hogy a bank üzletszabályzatainak tartalmát megismerték, az abban írtakat – különös tekintettel a bankszámlák vezetéséről, a betétgyűjtésről és a kapcsolódó szolgáltatásokról szóló üzletszabályzat VI. fejezet 29. pontjában (alkalmazandó jog és a jogviták eldöntése), valamint a hitelműveletek végzéséről szóló üzletszabályzat 5., 6.3., 6.4., 7., 8.4., 8.5., 9.7. pontjában felsoroltakra – kifejezetten elfogadják. Kijelentik továbbá, hogy a szerződés aláírását megelőzően megismerték a lakossági kölcsönszerződések egyes feltételeit tartalmazó tájékoztatót, amely a kondíciós lista részét képezni. Megállapodnak abban, hogy a

jelen szerződés fennállása alatt hatályos üzletszabályzat rendelkezései minden külön jogcselekmény nélkül kötelezőek a szerződő felekre.

- [6] Az alperes hitelműveletek végzéséről szóló üzletszabályzatának 9.1.2. pontja tartalmazza, hogy a bank a rendelkezésre tartási időszakon belül igénybe vett kölcsönt az igénybevétel napját követő negyedik – devizahitelek esetében nyolcadik – naptári napon folyósítja. Ha a rendelkezésre tartási időszak utolsó napjáig a hitel szerződésszerű igénybe vételére nem kerül sor, a hitelszerződés – a felek külön jognyilatkozata nélkül – megszűnik és a hitelszerződés alapján az ügyfelet terhelő – a megszűnés napjáig nem teljesített – fizetési kötelezettségek esedékessé válnak.
- [7] A kölcsönszerződés alapján a felperesek a szerződésben vállalt kötelezettségeikre egyoldalú kötelezettségvállalást tartalmazó nyilatkozatot tettek, amelyet közjegyző helység-i közjegyző 64/2007. ügyszám alatt foglalt közjegyzői okiratba. A felek 2011. február 22. napján szerződésüket módosították és a hitelszerződés 1. számú és 2. számú módosításai alapján közjegyzői okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tettek.
- [8] Az alperes a felperesek számára a kölcsön összegét átutalta. A felperesek 2011 májusában a teljes kölcsöntartozást kiegyenlítették, ezzel a szerződés megszűnt. Az alperes 2015. április 27. napjával készítette el és küldte meg a felpereseknek a 2014. évi XL. törvény (DH2 törvény) szerinti elszámolást, a tisztességtelenül felszámított 782.454,- forint részükre kifizette. Az elszámolás felülvizsgáltnak minősül.
- [9] A felperesek a keresetükben kérték a kölcsönszerződés és az azt biztosító zálogszerződés érvénytelenségének megállapítását és a kölcsönszerződésnek az ítélethozatalig történő hatályossá nyilvánítását, ennek keretében pedig az alperes 3.518.743.- Ft és megfizetésére kötelezését, valamint az alperes perköltségben marasztalását is.
- [10] A kölcsönszerződés érvénytelenségét fenntartott keresetükben arra alapították, hogy az árfolyamkockázat teljes körű viselésére vonatkozó szerződési feltétel a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása miatt tisztességtelen, ami miatt a teljes szerződés semmis. A tájékoztatás elégtelenségére alapított kereseti kérelmüket azzal a hivatkozással is alá kívánták támasztani, hogy az általános szerződési feltételek nem váltak a szerződés részévé, mert az üzletszabályzat megismerését az alperes nem biztosította számukra, és egyedileg sem lettek megtárgyalva. Álláspontjuk szerint önmagában az egyedi szerződésben tett nyilatkozat, mely szerint az üzletszabályzatot megismerték, illetve átvették, szabványzáradék, aminek nincs bizonyító ereje.
- [11] A kölcsönszerződés álláspontjuk szerint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 213.§ (1) bekezdés a) és b) pontja, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 209/A.§ (2) bekezdése, valamint 239.§ (2) bekezdése alapján is semmis, mert a felvett hitel összegét mind svájci frank, mind a forint pénznemben is tartalmaznia kellene, aminek hiányában a teljes hiteldíj mutató(THM) sem kerülhetett meghatározásra .
- [12] A zálogszerződés vonatkozásában előadták, hogy az járulékos jellegénél fogva osztja a kölcsönszerződés jogi sorsát, így annak érvénytelensége automatikusan maga után vonja a jelzálogjog alapításáról szóló szerződés érvénytelenségét.
- [13] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.
- [14] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és a felpereseket a perköltség megfizetésére kötelezte.
- [15] Az ítélet indokolásában megállapította, hogy az üzletszabályzat a szerződésnek részévé vált a felperesek álláspontjával szemben, mert annak lényegi tulajdonsága, hogy azokat a szerződő felek egyedileg nem tárgyalják meg, ennek ellenére a szerződés részét képezik, feltéve, hogy

alkalmazója az 1959. évi IV. törvény 205/B. § (1) bekezdése szerint lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát megismerje és ha azt a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta. Emiatt az 1959. évi IV. törvény 205/B. § (1) bekezdésének alkalmazásával azt kellett vizsgálni, hogy a felperesek annak tartalmát megismerhették-e. A felperesek teljes bizonyító erejű magánokiratban ismerték el, hogy az üzletszabályzatot megismerték, megértették és elfogadták, ezzel az alperes a rá háruló bizonyítási kötelezettségének eleget tett.

- [16] A kölcsönszerződés és annak részévé vált üzletszabályzat tartalmazta a kölcsön tárgyát, a teljes hiteldíjmutatót, a szerződéssel kapcsolatos költségeket, kamatokat, azon feltételeknek és körülményeknek a részletes meghatározását, amelyek esetében a hiteldíj megváltoztatható, a törlesztőrészletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat, a szükséges biztosítékok meghatározását.
- [17] Az 1996 évi CXII. törvény 210. § (1) bekezdésének megfelelően írásban megkötött kölcsönszerződés tartalmi elemei megfeleltek 210. § (2) bekezdésében és 213. § (1) bekezdésében meghatározott tartalmi követelményeknek, ezáltal az 1959. évi IV törvény 217. § (1) bekezdése és az 1996. évi CXII törvény. 213. § (1) bekezdése szerinti, az alakiság megsértéséből eredő semmisség sem állt fenn.
- [18] Az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződéses feltétel tisztességtelenségének vizsgálata során abból indult ki, hogy annak tisztességtelensége a 2/2014. Polgári Jogegységi Határozat szerint fő szabályként nem vizsgálható, csak akkor állapítható meg, ha a szerződés szövegére és a banktól kapott tájékoztatásra figyelemmel az nem volt világos, illetve nem volt érthető a fogyasztó számára. A kockázatteltáró nyilatkozat elemzésével azt állapította meg, hogy az alperes által nyújtott tájékoztatás az árfolyamkockázatról a 2/2014. Polgári Jogegységi Határozat szerint megfelelt a jogszabályi előírásoknak, ezért a támadott szerződésesnek világosnak és érthetőnek kellett lennie. Tanú1 banki ügyintéző tanúvallomásával azt is bizonyítottan találta, hogy a felperesek szóban nem kaptak az írásbelitől eltérő tájékoztatást arról, hogyan változhat a törlesztőrészlete a CHF alapú kölcsönnek a deviza árfolyamváltozása kapcsán. Erre figyelemmel a vizsgált kikötés tisztességtelenségét és annak alapján a kölcsönszerződés érvénytelenségét nem állapította meg. Az elsőfokú bíróság mellőzte Tanú2 ügyintéző tanúkénti meghallgatását tekintettel arra, hogy a felperesi előadás szerinti, az ügyletkötés során eljáró ügyintézőtől kapott tájékoztatás mely a felperesek hivatkozása szerint ellentétes volt a szerződésben és a kockázatteltáró nyilatkozatban rögzítettel, az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintően eljáró átlagos fogyasztó számára az írásban rögzített komoly kockázatra figyelmeztető tájékoztatással szemben nem tűnhetett hitelt érdemlőnek.
- [19] Mivel a felperesek a zálogszerződés érvénytelenségét – annak járulékos jellegére figyelemmel – a kölcsönszerződés érvénytelenségére alapították, ennek hiányában a járulékos szerződés érvénytelenségét sem állapította meg.
- [20] Az ítélet ellen a felperesek fellebbeztek, annak megváltoztatását és a kereset teljesítését kérték. Felvetették az ügyben a hatályon kívül helyezés indokoltságát is. Fellebbezésükben továbbra is hivatkoztak arra, az üzletszabályzat nem vált a kölcsönszerződés részévé, mert azt nem kapták meg, nem írták alá, illetve a felek azt egyedileg nem tárgyalták meg. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság a személyes előadásuk és a banki ügyintéző tanúvallomásának téves értékelésével állapította meg, hogy a kockázatteltáró nyilatkozatot és az üzletszabályzatot a közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés aláírását megelőzően ténylegesen megkapták. A szóbeli tájékoztatást nyújtó Tanú2 ügyintéző tanúként kihallgatása feltétlenül szükséges lett volna, az erre irányuló bizonyítási indítványukat a másodfokú eljárásban is fenntartották. Az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelenségét is állították, mert a részükre írásban nyújtott tájékoztatás nem minősült megfelelőnek, abból az árfolyamkockázat

viselése csak kikövetkeztethető volt, így nem vált világos és érthető feltétellé. A kifogásolt szerződési feltétel az Európai Unió Bírósága C-51/17. számú ítéletében foglaltakra figyelemmel tisztességtelennek minősül. A szerződés tárgyának hiányából fakadó semmisségre a fellebbezésükben már nem hivatkoztak.

- [21] Az alperes az elsőfokú ítélet helyes indokaira tekintettel annak helybenhagyását kérte.
- [22] A fellebbezés nem megalapozott.
- [23] A másodfokú bíróság először azt rögzíti, hogy a tájékoztatás elismeréséről szóló szerződésbe foglalt felperesi nyilatkozatban írtakkal szemben nem kizárt az ellenbizonyítás lehetősége a szerződés tárgyát képező szerződéses rendelkezéssel összefüggésben. Csak a felperes által indítványozott releváns bizonyítás lefolytatását követően lehetett az elsőfokú bíróság mérlegelésének eredményét az adott tényállás mellett megalapozottan értékelni. Indokolt volt ezért a bizonyítási eljárás kiegészítése Tanú2 kihallgatásával, ami nem volt olyan nagy terjedelmű, hogy a másodfokú eljárás kereteit meghaladta volna, a felperesek által indítványozott hatályon kívül helyezésre az 1952. évi III. törvény 252. § (3) bekezdés alapján nem volt indok. Ezért a másodfokú bíróság a felperesek bizonyítási indítványát maga teljesítette, és a tanút megkeresett bíróság útján kihallgatta. Vallomása alapján a tényállást a következőkkel egészítette ki:
- [24] Az alperes Helység-i fiókjában, ahol a szerződést megkötötték, a deviza alapú kölcsönt igénylő ügyfeleket az általános gyakorlat szerint szóban is tájékoztatták a devizaárfolyam és annak következtében a törlesztőrészek esetleges változásáról, táblázatba foglalt, példászerű számítással bemutatva annak összefüggéseit. Az árfolyam és a törlesztőrészlet jövőbeli változásáról, annak esetleges maximumáról az ügyintézők nem adtak tájékoztatást. A szerződés aláírása előtt az ügyfelek azt elolvashatták, tanulmányozhatták, esetleges kérdéseiket feltehehték. A szerződéskötéskor nem adtak az ügyintézők minden ügyfélnek írásban üzletszabályzatot, arra azonban valamennyi esetben felhívták a figyelmet, hogy az üzletszabályzatot a bankfiók ügyfélterében kifüggesztették, illetve az interneten, a bank honlapján is megismerhető, elolvasható.
- [25] Az elsőfokú bíróság a fenti kiegészítéssel már teljes tényállást egyebekben helyesen állapította meg, és helytálló jogi következtések levonásával helyes döntést hozott. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság indokolásával is maradéktalanul egyetértett, az abban foglaltakat megismételni nem kívánja, azt a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel egészíti ki az alábbiakkal.
- [26] A perben az alperes a felperesek által aláírt, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt szerződésben elhelyezett írásos nyilatkozattal is bizonyította, hogy az üzletszabályzat megismerésére lehetőséget biztosítottak, a felperesek az üzletszabályzatokban foglaltak ismeretében írták alá a kölcsönszerződést, azokat magukra nézve kötelezőnek ismerték el. A felperesek fellebbezésükben az üzletszabályzat megismerhetőségének bizonyítását azért vonták kétségbe, mert a kölcsönszerződés aláírása előtt nem tudták azt tanulmányozni. A felperesek szerződésben foglalt nyilatkozata szerint az üzletszabályzatba foglalt általános szerződési feltételeket megismerték. E nyilatkozat tartalmát a perben beszerzett bizonyítékok, így a másodfokú eljárásban kihallgatott Tanú2 tanúvallomása cáfolta, az elsőfokú bíróság helyesnek bizonyult mérlegeléssel állapította meg, hogy a kölcsönszerződés egyedi feltételeihez mellett az üzletszabályzatba foglalt általános feltételei is a felek szerződésének részévé váltak. Ehhez ugyanis az 1959. évi IV. törvény 205/B.§ (1) bekezdése szerint arra volt szükség, hogy az általános szerződési feltételt alkalmazó alperes lehetővé tegye, hogy a felperesek annak tartalmát megismerjék és elfogadják. A perbeli kölcsönszerződés aláírásával pedig a felperesek elismerték, hogy az üzletszabályzatot megismerték, és az abban foglaltakat magukra nézve kötelezőnek ismerték el. A teljes bizonyító erejű magánokiratokba foglalt nyilatkozatokra figyelemmel az alperes az e körben valóban őt terhelő bizonyítási

kötelezettségét teljesítette, nem vezethetett eltérő tényállás megállapítására pusztán az, hogy a perben a felperesek úgy nyilatkoztak, a szerződésbe foglalt nyilatkozatuk valótlan. Az általános szerződési feltételek lényegi tulajdonsága éppen az, hogy azokat a szerződő felek egyedileg nem tárgyalják meg, ennek ellenére a szerződés részét képezik, amennyiben az alkalmazójuk lehetővé tette, hogy a másik fél azok tartalmát megismerje, és ha a feltételeket a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta. Ahhoz, hogy az általános szerződési feltételek a szerződés részévé váljanak, nincs szükség arra, hogy alkalmazójuk az üzletszabályzatot a vele szerződő féllel aláírassa, a szabályzatot tartalmazó iratot az azt nem igénylő ügyfelének átadja vagy arról további szóbeli tájékoztatást nyújtson, az általános szerződési feltételeket elfogadó szerződő fél figyelmét felhívja azok jelentőségére. A szerződés érvénytelenségét és az alperes tájékoztatási kötelezettségének teljesítését ezért a kölcsönszerződés egyedi és általános feltételei tartalmának egybevetésével kellett vizsgálni.

[27] A másodfokú bíróság arra utal még, hogy a felperesek által tisztességtelennek állított, az árfolyamkockázat korlátlan viselésére vonatkozó általános szerződési feltétel világos és érthető volta az alább kifejtett indokokra figyelemmel a kockázatfeltáró nyilatkozatba és a szerződésbe foglalt tájékoztatások alapján megítélhető volt, az alperes bankszámlák vezetéséről illetve hitelműveletek végzéséről szóló üzletszabályzatainak nem volt a fentieket meghaladó olyan tartalma, ami nélkül a szerződés fellebbezési kérelmet megalapozó tisztességtelen szerződési feltétel miatti érvénytelensége megállapítható lett volna.

[28] Az árfolyamkockázatot korlátozás nélkül a fogyasztóra terhelő szerződéses rendelkezés tisztességtelenségének vizsgálata során az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy a 2/2014. Polgári Jogegységi Határozat 1. pontja szerint a devizaalapú kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot – a kedvezőbb kamatmérték ellenében – korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszoolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, amelynek a tisztességtelensége fő szabályként nem vizsgálható. E rendelkezés tisztességtelensége csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára, annak tartalma a szerződéskötéskor – figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is – nem volt világos, nem volt érthető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen vagy teljesen érvénytelen.

[29] Az Európai Unió Bíróságának a C-26/13. számú ügyben hozott határozata értelmében a szerződési feltételek átláthatóságának a 93/13 EGK irányelvben foglalt követelményei nem korlátozhatók kizárólag azok alaki és nyelvtani szempontból érhető jellegére, mert a fogyasztó számára alapvető jelentőséggel bír az, hogy a szerződéskötést megelőzően a szerződési feltételeket és a szerződéskötés következményeit megismerhesse. Csak ez alapján lesz az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó abban a helyzetben, hogy megalapozottan dönthessen arról, hogy az eladó vagy a szolgáltató által előzetesen meghatározott feltételeket elfogadva szerződéses kapcsolatba lép-e vele, vagy sem; az átláthatóság követelményét tehát kiterjesztő módon kell értelmezni. Az Európai Unió Bírósága ezzel egyezően foglalt állást a C-51/17. számú döntésében is megismételve azt, hogy azon követelmény, mely szerint a szerződési feltételeket világosan és érthetően kell megfogalmazni, arra kötelezi a pénzügyi intézményeket, hogy elegendő tájékoztatást nyújtsanak a kölcsönvevők számára ahhoz, hogy tájékozott és megalapozott döntéseket hozzanak. Az árfolyamkockázattal kapcsolatban kiemelte, hogy a feltételeknek nemcsak alaki és nyelvtani, de a konkrét tartalom szempontjából is érthetőnek kell lenni, hogy az általánosan

tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó értékelni tudja a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt gazdasági következményeit.

- [30] Az elsőfokú bíróság a szerződés és a kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmának helyes értékelésével állapította meg, hogy a felperesek az alperestől kapott egyértelmű és világos tájékoztatásra figyelemmel nem gondolhatták alappal úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós. Sem a kockázatfeltáró nyilatkozatból, sem a szerződésből nem tűnik úgy, hogy az árfolyamkockázat korlátozott. A tájékoztatásnak nem voltak a fellebbezésben kifogásolt hiányosságai, hiszen a szerződéskötéskor aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat egyértelmű és közérthető tájékoztatást tartalmazott arra, hogy az árfolyamváltozás bármikor, bármilyen irányban és bármilyen mértékben bekövetkezhet, amely a tőketartozás és a törlesztőrészletek forintban számított összegének jelentős emelkedését is eredményezheti. Ez magában foglalja azt, hogy az árfolyamváltozás hatására a törlesztőrészlet összege korlátozás nélkül, akár többszörösére is megemelkedhet, az árfolyamváltozás iránya és mértéke előre nem állapítható meg, annak nincs felső határa, a fenti árfolyamváltozás lehetősége valós, a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet. A tájékoztatás alapján az átlagos fogyasztó számára világosnak és érthetőnek kellett lennie, hogy a választott deviza és a forint átváltási mechanizmusa úgy működik, ha a finanszírozás devizanemének a forinttal szemben nő az árfolyama, úgy növekedik a devizahitel visszafizetéséhez felhasználandó forint összege, ennek alapján az adós egyértelmű és érthető szempontok mentén értékelhette a kifogásolt szerződési feltételből eredő gazdasági következményeket.
- [31] A kölcsönszerződés és a kockázatfeltáró nyilatkozat szövegével szemben a felperesek nem tudták bizonyítani azt, hogy a szerződés és a kockázatfeltáró tájékoztatás egyértelmű megfogalmazása ellenére az alperestől kapott egyéb tájékoztatás alapján mégis alappal gondolhatták úgy, hogy az árfolyamkockázat bizonyos mértékben korlátozott (van egy maximuma). Állításukkal szemben ugyanis Tanú2 tanúvallomásában úgy nyilatkozott, hogy bár a felperesek szerződéskötésére konkrétan nem emlékszik vissza, de az árfolyamok és törlesztőrészletek tekintetében a jövőre vonatkozó tájékoztatást biztosan nem mondott egy ügyfélnek sem, és arról sem, hogy az esetleges változásnak, az általuk viselendő árfolyamkockázatnak lenne egy maximális mértéke.
- [32] Az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési kikötés az 1959. évi IV. törvény 209.§ (1) bekezdése szerint olyan fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel volt, amelynek tisztességtelensége a 209.§ (4) bekezdése és a 2/2014. számú Polgári Jogegységi Határozat szerinti keretek között abban a vonatkozásban volt vizsgálható, hogy világos és érthető rendelkezés-e, az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel nem minősült tisztességtelennek, és ebből adódóan a perbeli kölcsönszerződés nem érvénytelen.
- [33] Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 253.§ (2) bekezdése alapján, helybenhagyta. Az ítéletet a veszélyhelyzet kihirdetése előtt megtartott tárgyalásokat követően a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet (Veir.) 28.§ (1) és (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül hozta meg.
- [34] Az eredménytelenül fellebbező felpereseket az 1952. évi III. törvény 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte fellebbezési eljárási költség megfizetésére. E címen a másodfokú bíróság az alperes képviselőjének munkadíját számolta el, melynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése, valamint 4/A.§-a alapján határozta meg. A pervesztes felperesek viselik a saját másodfokú költségeiket. A felperesek személyes költségmentessége folytán le nem rótt 281.496 forint fellebbezési illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján az állam viseli.

Pécs, 2020. május 29.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró Dr. Hrubí Adrienn s.k.
bíró